

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/22/2018
Identifikačné číslo spisu: 5814200681
Dátum vydania rozhodnutia: 11.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5814200681.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne S. H., bytom V. XX, zastúpenej JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom so sídlom v Trstenej, Bernolákova 18, proti žalovaným: 1/ F.. Z. V., bytom V., K. S. XXXX/X, 2/ O. Y., bytom Q. K. XXX, obom zastúpeným JUDr. Šárkou Sameliakovou, advokátkou so sídlom v Námestove, Hviezdoslavova 45, 3/ M. K., bytom V., H. XXXX, zastúpenej JUDr. Danielom Šintajom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Majerská cesta 96, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4 C 10/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. apríla 2017 sp. zn. 5 Co 76/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 3/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. októbra 2016, č. k. 4 C 10/2014-93 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. Rabčice, zapísanej na LV č. XXXX ako parcela C-KN č. 1246/15 o výmere 1 062 m², trvalé trávne porasty a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania v plnej výške. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobkyňa ako predávajúca a žalovaní O. Y. a F.. Z. V. ako kupujúci uzatvorili dňa 5. novembra 2010 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX k. ú. Rabčice, pozemok E-KN parc. č. 542 vodná plocha o výmere 3 888 m², pozemok E-KN parc. č. 543 lesný pozemok o výmere 11 559 m², a to len tá časť, ktorá podľa geometrického plánu č. XXXXXXXXX-XXX/XXXX vyhotoveného geodetickou kanceláriou F.. Z. V. zo dňa 29. októbra 2010 zodpovedá podielu „1“ vodná plocha o výmere 288 m², ktorý s dielom „2“ lesný pozemok o výmere 774 m² vytvára novovytvorenú parcelu č. 1246/15 trvalé trávne porasty o výmere 1 062 m² vo vzťahu ku kupujúcej O. Y. v 1/2 účasti a nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXX k. ú. Rabčice, pozemok E-KN par. č. 542 vodná plocha o výmere 3 888 m², pozemok E-KN parc. č. 543 lesný pozemok o výmere 11 559 m², a to len časť, ktorá podľa geometrického plánu č.

XXXXXXXXXX-XXX/XXXX vyhotoveného geodetickou kanceláriou F.. Z. V. zo dňa 29. októbra 2010 zodpovedá podielu „1“ vodná plocha o výmere 288 m², ktorý s dielom „2“ lesný pozemok o výmere 774 m² vytvára novovytvorenú parcelu č. 1246/15 trvalé trávne porasty o výmere 1.062 m² vo vzťahu ku kupujúcemu F.. Z. V. v 1/2 účasti. Dôvodil, že v súkromnom práve platí zásada zmluvnej voľnosti, teda zásada slobodne si vybrať zmluvného partnera, typ zmluvy, slobodne určiť obsah zmluvy a teda aj kúpnu cenu. Kúpnu zmluvu upravuje ustanovenie § 587 Občianskeho zákonníka a kúpnu cenu nelimituje, len v ustanovení § 589 uvádza, že cenu treba dojednať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktorými sa rozumie najmä zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách, pričom porušenie tohto ustanovenia zákon síce sankcionuje neplatnosťou, avšak neplatnosťou relatívnou a nie absolútnou. Platné právo nezakazuje uzavrieť takú kúpnu zmluvu, kde kúpna cena je dohodnutá vo výške, ktorá nereflektuje reálnu trhovú hodnotu nehnuteľnosti bez ohľadu na to, či je dohodnutá kúpna cena nižšia alebo aj vyššia. Uzatvorená kúpna zmluva medzi žalobkyňou a žalovanými 1 a 2 nie je v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, nie je v rozpore s dobrými mravmi, keďže kúpna zmluva bola uzavretá slobodne, vážne, je dostatočne určitá a zrozumiteľná a plnenie je možné. Obsah kúpnej zmluvy a jej účel sa neprieči zákonu, kúpna zmluva bola uzavretá písomne, a teda bola dodržaná aj forma. Žalobkyňa mala pred uzavretím kúpnej zmluvy možnosť informovať sa o obvyklých cenách nehnuteľností. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. apríla 2017 sp. zn.

5 Co 76/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP. Dôvodil, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne rozhodol a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Odvolací súd sa obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a len dodal, že samotná skutočnosť, že bola dohodnutá nízka cena, pokiaľ táto bola výsledkom zmluvného jednania, tak ako to bolo v preskúmvanej veci, sa neprieči dobrým mravom, pokiaľ na uzatvorenie zmluvy nemá vplyv i okolnosť, v dôsledku ktorej by sa takéto konanie priechilo dobrým mravom alebo sa takýmto postupom sledoval nemravný cieľ, čo ale v predmetnom konaní zistené nebolo. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaní 1/ až 3/ majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila právne ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP. Dovolateľka poukázala na pochybenie súdov, keď kúpnu zmluvu zo dňa 5. novembra 2010 neposúdili ako absolútne neplatnú. Namietala, že žalovaní 1/ a 2/ nadobudli pozemok parc. č. KN-C 1246/15 v k. ú. Rabčice do podielového spoluvlastníctva na základe absolútne neplatnej kúpnej zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi a keďže nedošlo k platnému prevodu z jej osoby na žalovaných 1/ a 2/, nedošlo ani k platnému prevodu na základe kúpnej zmluvy z 9. mája 2013 zo žalovanej 2/ na žalovanú 3/ v zmysle zásady nemo plus iuris ad alium trānsferre potest quam ipse habet, t. j. nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má. Skutočnosť, že kúpna zmluva sa prieči dobrým mravom, dovolateľka odôvodňovala veľmi nízkou a vysoko podhodnotenou kúpnu cenou, ktorá bola určená minimálne 10x nižšie, než za akú by sa obdobné pozemky dali predat' v danom čase, pričom žalovaní 1/ a 2/ využili jej neskúsenosť a nevedomosť, keď najmä u žalovaného 1/, ktorý je geodetom, ide o osobu vzdelanú, znalú okolností týkajúcich sa prevodov pozemkov. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MCdo 9/2016 z 29. septembra 2015, v ktorom za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi bola považovaná kúpna zmluva, ktorej kúpna cena bola dohodnutá minimálne 8x nižšia, než za akú by sa dala predat' v danom mieste a čase. Dôvodila, že dovolaním napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, t. j. od vyriešenia právnej otázky relevancie ďalších okolností, ktoré spolu s veľmi nízkou cenou spôsobujú absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, tvrdiac, že v konaní bol preukázaný opovrhnutiahodný zámer žalovaného 1/ a žalovanej 2/. Absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy vyvodila aj z ustanovení nemeckého právneho poriadku, v zmysle ktorého je nápadný nepomer medzi plnením a protiplnením považovaný za neplatný právny úkon. Opakovane poukazovala na opovrhnutiahodný zámer žalovaných 1/ a 2/, ktorí

využili jej neskúsenosť a následne kúpený pozemok ďalej žalovaná 2/ previedla na žalovanú 3/. Namietala, že napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, t. j. od vyriešenia právnej otázky, či existenciu trestuhodného a opovrhnutiahodného zámeru alebo účelu predpokladá nízka alebo vysoko podhodnotená kúpna cena a tento trestuhodný alebo opovrhnutiahodný zámer alebo účel je ďalšou okolnosťou, za ktorej bola uzatvorená kúpna zmluva a spolu s veľmi nízkou alebo vysoko podhodnotenou kúpnou cenou spôsobujú absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi. Zároveň navrhla do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní odložiť právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu.

4. Žalovaní 1/ až 3/ sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť.

6. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

8. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. O tom, či je daná prípustnosť dovolania, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

11. Žalobkyňa prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 súbežne z písm. b/ aj c/ CSP, podľa ktorých dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia

právnej otázky, b/ ktorá dovolacím súdom dosiaľ nebola riešená a c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a zároveň aj písm. b/ a c/ CSP najvyšší súd v iných právnych veciach (viď napríklad rozhodnutia 6 Cdo 185/2016, 3 Cdo 224/2017) uviedol, že prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci v jednej a tej istej právnej otázke, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nemožno odôvodňovať súčasným splnením predpokladov jeho prípustnosti podľa písm. a/, písm. b/ a písm. c/ § 421 ods. 1 CSP, resp. len všeobecne poukazom na toto ustanovenie. Takéto odôvodnenie prípustnosti dovolania je vnútorne rozporné. Uvedené predpoklady sa pri rovnakej právnej otázke vzájomne vylučujú. Nemožno totiž prijať záver, že určitá právna otázka je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená ustálené a zároveň, že je riešená rozdielne, resp. že nie je vôbec riešená. Označený nedostatok v odôvodnení predpokladov prípustnosti dovolania má za následok aj nemožnosť aplikácie § 440 CSP o viazanosti dovolacím dôvodom so vzájomne sa vylučujúcimi predpokladmi jeho prípustnosti. Vo svojej podstate znamená odôvodnenie dovolania neprípustným dovolacím dôvodom. Nesprávne právne posúdenie veci je prípustným dovolacím dôvodom, len ak sa týka otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ak je splnený predpoklad podľa písm. a/ alebo podľa písm. b/ alebo podľa písm. c/ § 421 ods. 1 CSP.

13. Vec prejednávajúci senát, ktorý sa stotožňuje s vyššie popísaným právnym názorom, nadväzujúci naň dodáva, že pokiaľ procesná strana v dovolaní tvrdí, že daná právna otázka ešte nebola dovolacím súdom vôbec riešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), nemôže zároveň tvrdiť, že dovolacími senátmi najvyššieho súdu je rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Dovolací súd totiž nemôže rozhodovať rozdielne za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

14. Dovolateľka, ako už bolo uvedené vyššie, všeobecne odôvodnila dovolanie nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 432 ods. 1 CSP) s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľky riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie riešiace otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

15. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľka uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom za takúto právnu otázku považovala otázku, či existenciu trestuhodného alebo opovrhnutiahodného zámeru alebo účelu predpokladá nízka alebo vysoko podhodnotená kúpna cena a tento trestuhodný alebo opovrhnutiahodný zámer alebo účel je ďalšou okolnosťou, za ktorej bola uzatvorená kúpna zmluva a spolu s veľmi nízkou alebo vysoko podhodnotenou kúpnu cenou spôsobujú absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi.

16. Uplatnený dovolací dôvod dovolateľka nevymedzila spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. neuviedla konkrétne, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva, ale v podstate namietala nesprávne hodnotenie dôkazov súdmi v základnom konaní, tvrdiac, že v konaní bol preukázaný opovrhnutiahodný zámer žalovaných 1/ a 2/ využiť jej neskúsenosť a nevedomosť pri dojednávaní kúpnej zmluvy a odvolací súd ho nepovažoval za ďalšie okolnosti, ktoré spolu s nízkou cenou spôsobujú absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy. Namietala teda skutkové závery, ktoré nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože v zmysle ust. § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. V nadväznosti na uvedené považuje dovolací súd za potrebné zdôrazniť, že na to, aby určitá otázka mohla byť z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP

relevantná, musí mať zreteľné charakteristické znaky v tom zmysle, že je to otázka právna a nie skutková a musí byť vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť a následne dôvodnosť dovolania, čo v danom prípade vzhľadom na obsah dovolania splnené nebolo. Dovolateľka spochybňovala skutkové závery a nie právne posúdenie veci.

17. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd nepovažoval za preukázanú okolnosť, v dôsledku ktorej by sa konanie strán zmluvy priečilo dobrým mravom alebo by sa ním sledoval nemravný cieľ. Dovolateľka však túto okolnosť považuje za preukázanú, z nej vyvodzuje neplatnosť zmluvy a s poukazom na túto premisu i formuluje právnu otázku.

18. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ druhá časť vety CSP odmietol, pretože dovolateľka nevymedzila uplatnený dovolací dôvod spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 432 ods. 2 CSP.

19. Dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP dovolateľka vymedzila v podstate totožnou právnou otázkou relevancie ďalších okolností, ktoré spolu s veľmi nízkou cenou spôsobujú absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi. Poukázala na jediné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MCdo 9/2016 zo dňa 29. septembra 2015 a odkázala na nemecký právny poriadok. V dovolaní uvedené jediné rozhodnutie dovolateľka ani len neoznačila správnu spisovou značkou, ktorá má správne znieť 2 MCdo 9/2014. Dovolateľka teda neoznačila rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré ňou nastolenú právnu otázku riešia rozdielne. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktoré rozhodnutia mala dovolateľka na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ.

20. Dovolací súd podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol dovolanie žalobkyne, keďže jeho prípustnosť nevyplyva ani z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

21. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP), avšak v danej veci dodáva, že v dovolacom konaní žalovaným 1/ až 3/ vznikol zásadne nárok na náhradu trov dovolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP by mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade boli žalovaní v dovolacom konaní pasívni, nevykonali žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnili a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

23. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v dovolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

24. Dovolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaných rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyseľnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu,

rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu vo veci samej pomerom hlasov 3 : 0 a v časti trov konania pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.